شهرآرا
۴شنبه
۱۹ فروردین ۱۴۰۵
۱۹ شوال ۱۴۴۷
شماره ۴۷۳۰
SHAHRARANEWS.IR
۰۲

زیرساخت برای همه یا هیچ‌کس

منطقه صنعتی الجبیل عربستان با باران موشکی نیروهای مسلح سرافراز ایران نابود شد

محمد کاملان
روزنامه‌نگار

زیرساخت یا برای همه یا هیچ‌کس؛ این راهبرد و استراتژی ایران از ابتدای آغاز جنگ تحمیلی سوم تا امروز بوده و هر زمان که دشمن آمریکایی‌صهیونی به زیرساخت‌های ایران حمله کرده است، نیروهای مسلح به مهم‌ترین زیرساخت‌های آمریکا و کشورهای حاشیه خلیج‌فارس ضربه زده‌اند؛ در مقابل حمله به مخازن عسلویه، تأسیسات گازی کشورهای امارات، قطر، بحرین و کویت زیر ضربه رفت و بعد از حمله به پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌های کشور، سپاه پاسداران الجبیل عربستان را موشک‌باران کرد. منطقه‌ای که میزبان بزرگ‌ترین پتروشیمی‌های خاورمیانه است و با سرمایه‌گذاری آمریکایی‌ها، ۶ تا ۸درصد از محصولات پتروشیمی دنیا را تولید می‌کند.

الجبیل کجاست؟

شهر الجبیل در شرق عربستان سعودی و در ساحل خلیج‌فارس واقع و به‌دلیل نزدیکی به منابع عظیم نفت و گاز عربستان، به یکی از مهم‌ترین مراکز صنعتی و پتروشیمی در جهان تبدیل شده است و با سرمایه‌گذاری عربستانی‌ها و پشتیبانی آمریکا، به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین مجتمع‌های صنعتی برنامه‌ریزی‌شده جهان نیز شناخته می‌شود. توسعه صنعتی الجبیل از ۱۹۷۰میلادی و با همکاری شرکت آمریکایی بکتل آغاز شد و در یک بازه زمانی حدودا ۱۰ تا ۱۵ساله مجموعه‌ای گسترده از کارخانه‌ها، پالایشگاه‌ها و مجتمع‌های پتروشیمی در این شهر ساخته شد.

این شهر چه اهمیت صنعتی دارد؟

یکی از مهم‌ترین دلایل اهمیت الجبیل این است که در طول این سال‌ها، بزرگ‌ترین مجموعه‌های پتروشیمی جهان، پالایشگاه‌ها، کارخانه‌های فولاد، صنایع شیمیایی، صنایع پلاستیک و صنایع کود شیمیایی در آن ایجاد شده است و این تمرکز صنعتی باعث شده تا الجبیل به یکی از بزرگ‌ترین مراکز تولید مواد پتروشیمی در جهان تبدیل شود. از دل پالایشگاه‌های این شهر سالانه ۶۰میلیون تن محصول پتروشیمی بیرون می‌آید و صادر می‌شود و طبق آمارهای بین‌المللی ۶ تا ۸درصد از کل تولیدات پتروشیمی جهان، محصول همین پالایشگاه‌هاست و ۸۵درصد از صادرات غیرنفتی عربستان هم از همین شهر انجام می‌شود. در واقع خوراک اولیه بسیاری از کارخانه‌های تولید پلاستیک، کود شیمیایی، بسته‌بندی، تجهیزات پزشکی و... از الجبیل بیرون می‌آید که با تعطیل شدن یا اختلال در آن، فرایند تولید این محصولات را کاملا مختل می‌کند.

با از کار افتادن الجبیل چه اتفاقی می‌افتد؟

این منطقه از عربستان تقریبا قطب پتروشیمی خاورمیانه است و ده‌ها مجتمع با سرمایه‌گذاری ده‌ها میلیارد دلاری در آن ساخته شده است که محصولات تولیدی این پتروشیمی‌ها در صنایعی مثل پلاستیک، خودرو، الکترونیک، ساختمان و کشاورزی استفاده می‌شود. آسیب دیدن الجبیل باعث می‌شود که بخش بزرگی از صادرات پتروشیمی عربستان متوقف شود و ازطرف دیگر به دلیل اینکه ۷ تا ۱۰درصد محصولات پتروشیمی دنیا از این مجموعه بیرون می‌آید، عرضه جهانی برخی از محصولات مثل پلی‌اتیلن، پلی‌پروپیلن، متانول و... کاملا کاهش پیدا می‌کند و به‌تبع آن صنایع بسته‌بندی، خودروسازی، لوازم خانگی، نساجی و تجهیزات پزشکی یا با افزایش هزینه یا با کمبود مواد اولیه روبه‌رو می‌شوند و آن‌طور که کارشناسان پیش‌بینی کرده‌اند، احتمال تعطیلی بخشی از این کارخانه‌ها وجود دارد. در واقع اگر الجبیل آسیب ببیند نه‌تنها اقتصاد عربستان نابود می‌شود، بلکه اقتصاد جهانی و کشورهایی مثل آمریکا هم کاملا تحت‌تأثیر قرار می‌گیرد.

انتقام حمله به پتروشیمی و پالایشگاه‌های ایران چطور گرفته شد؟

آن‌طور که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اعلام کرده است، بزرگ‌ترین مجتمع پتروشیمی منطقه در الجبیل عربستان که متعلق به شرکت‌های آمریکایی «سدارا»، «اکسون مبیل» و «داکمیکال» است، با اصابت دقیق موشک‌ها و پهپادها دچار خسارت سنگین شد و مجتمع پتروشیمی شرکت آمریکایی «شوردن فیلیپس» در منطقه الجعیمه عربستان نیز با شلیک موشک‌های میان‌برد و حملات پهپادی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مورد اصابت قرار گرفت و خسارت‌های گسترده‌ای به تأسیسات آن وارد شد.

چه پروژه‌هایی در الجبیل ساخته‌شده و مشغول فعالیت است؟

سابیک

در میان شرکت‌های فعال در الجبیل، شرکت سابیک جایگاه بسیار ویژه‌ای دارد و در بین ۵شرکت بزرگ پتروشیمی دنیا قرار دارد. این شرکت سال ۱۹۷۶ تأسیس شده است و بخش مهم سهام آن، چیزی حدود ۷۰میلیارد دلار، متعلق به شرکت ملی نفت عربستان است. سابیک در بیش از ۵۰کشور فعالیت دارد و محصولات خود را به بیش از ۱۰۰کشور جهان صادر می‌کند و از بازیگران اصلی صنعت پتروشیمی جهان به شمار می‌رود. انواع محصولات پتروشیمی پایه مثل اتیلن، پروپیلن، متانول، انواع پلیمرها، مواد پلاستیکی صنعتی که در صنعت خودرو، بسته‌بندی، لوازم خانگی، تجهیزات پزشکی و... استفاده می‌شود؛ کودهای شیمیایی مثل فسفات، اوره و آمونیاک، انواع محصولات فلزی و فولاد از دل مجموعه پالایشگاهی این شرکت بیرون می‌آیند و به دلیل همین گستردگی، محصولات تولیدی سابیک نقش مهمی در زنجیره تأمین صنایع جهانی دارند. مجتمع پتروکمیا که یکی از بزرگ‌ترین واحدهای تولید پلیمر در جهان محسوب می‌شود، مجتمع شارق از مجتمع‌های بزرگ پتروشیمی در خاورمیانه که در تولید مواد شیمیایی پایه نقش مهمی دارد. مجتمع یونایتد که در زمینه تولید اتیلن و اتیلن گلیکول فعالیت می‌کند و مجتمع ابن‌زهر که یکی از تولیدکنندگان مهم پلی‌پروپیلن به شمار می‌رود، از زیر مجموعه‌های سابیک در مجتمع‌های پالایشگاهی سابیک هستند.

پروژه سدارا

سدارا حاصل سرمایه‌گذاری و مشارکت عربستان با شرکت داوکمیکال آمریکاست که برای آن ۲۰میلیارد دلار هزینه شده است و شامل بیش از ۲۶واحد تولید شیمیایی است که انواع مواد شیمیایی مورد استفاده در صنعت خودرو، ساختمان، بسته‌بندی و الکترونیک را تولید می‌کند. در کنار این پروژه، منطقه صنعتی کوچکی به نام پلاسچم پارک هم ساخته شده که صدها شرکت کوچک در آن از محصولات سدارا برای تولید محصولات نهایی استفاده می‌کنند.

پروژه آمیرال

این مجموعه جدیدترین و بزرگ‌ترین پروژه پتروشیمی در الجبیل است که آرامکو و توتال در آن ۱۱میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کرده‌اند تا یک مجتمع بزرگ پتروشیمی متصل به پالایشگاه ایجاد شود و انواع الفین‌ها، آروماتیک‌ها، پلیمرها و مواد شیمیایی برای صنایع مختلف ساخته شود.

ساتروپ

پروژه مشترک آرامکو و توتال انرژی از بزرگ‌ترین پالایشگاه‌های پتروشیمی خاورمیانه است که در آن ۱۴میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شده است و حدود ۴۰۰هزار بشکه نفت در روز ظرفیت پالایش آن است. این پالایشگاه، خوراک بسیاری از صنایع پتروشیمی در الجبیل را تأمین می‌کند.

ینسب

مجتمع بزرگ پتروشیمی با تولید انواع پلیمر و مواد شیمیایی پایه

صافکو

از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان آمونیاک و اوره در جهان

شفرون

از بزرگ‌ترین مجتمع‌های استایرن و پلی‌استایرن دنیاکه با مشارکت شرکت شفرون آمریکا تأسیس شده است.
درمجموع بیش از ۱۰۰مجتمع و کارخانه بزرگ شیمیایی و پتروشیمی و صنعتی در الجبیل فعالیت می‌کنند و به همین دلیل این منطقه از بزرگ‌ترین قطب‌های صنعتی جهان محسوب می‌شود.

برخلاف ادعاهای دروغین ترامپ مبنی بر نابودی توان دفاعی ایران در ۳۹ روز گذشته رزمندگان کشورمان دست برتر را در دفاع از آسمان کشور داشته‌اند

نابودی عظیم امکانات دشمن در جنگ تحمیلی

سمیه سعادتمند| درحالی‌که برخی غرب‌نشینان تصور می‌کردند ایران یک کشور جهان‌سومی با توانایی‌های نظامی محدود و ساختاری فرسوده است، اکنون پس از گذشت ۳۹ روز از آغاز تجاوز نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران، واقعیت میدانی تمامی این فرضیات را در هم شکسته است. دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، که پیش از شروع جنگ با لحنی مملو از غرور نظامی مدعی شده بود: «ایران ظرف سه روز شکست خواهد خورد». امروز با تصویری کاملا متفاوت روبه‌روست. جنگی که قرار بود سریع و یک‌طرفه باشد، اکنون به یکی از پرهزینه‌ترین و غافل‌گیرکننده‌ترین درگیری‌های نظامی برای واشنگتن تبدیل شده است.

بیش از یک‌ماه از آغاز این تجاوز می‌گذرد و خطوط کلی جنگی که نه‌تنها میدان نبرد، بلکه اقتصاد جهانی و توانایی‌های لجستیکی ارتش آمریکا را دربرگرفته، با وجود سانسور شدید رسانه‌های همسو با استکبار جهانی، به‌تدریج در حال ظهور است. گزارش‌های متوالی رسانه‌های آمریکایی که توسط تحلیل‌های مراکز تحقیقاتی معتبر پشتیبانی می‌شوند، از افزایش روزافزون خسارت‌های واشنگتن در این جنگ حکایت دارند. برآوردهای مالی نشان می‌دهد که هزینه‌های سنگین نظامی تنها در چند هفته، رقمی فراتر از پیش‌بینی‌های اولیه را ثبت کرده است. به‌طوری که مستندات موجود، حاکی از آن است که ایالات متحده تاکنون بیش از ۲.۳ میلیارد دلار تجهیزات و دارایی‌های نظامی خود را در این درگیری از دست داده است.

آنچه این آمار را تکان‌دهنده‌تر می‌کند، فاصله عمیق بین وعده‌های مقامات آمریکایی و واقعیت تحقیرآمیز میدانی است. ترامپ که به توانایی‌های تهاجمی ارتش آمریکا مغرور بود، هرگز تصور نمی‌کرد کشوری که آن را «جهان‌سومی» خطاب می‌کرد، بتواند برای ۳۹ روز متوالی در برابر مدرن‌ترین تجهیزات نظامی جهان ایستادگی کند و هزینه‌های جبران‌ناپذیری را به مهاجمان تحمیل کند. رسانه‌های آمریکایی با استناد به گزارش‌های محرمانه از پنتاگون، اذعان دارند که خسارت‌های وارده فراتر از هر جنگی در ۲ دهه اخیر بوده و روند فرسایشی آن زنگ خطر را برای استراتژیست‌های کاخ سفید به صدا درآورده است. اکنون، در حالی که در بحبوحه این جنگ تحمیلی هستیم، این پرسش اساسی در محافل نظامی غرب مطرح است: آیا کشوری که قرار بود ظرف ۷۲ ساعت سقوط کند، می‌تواند معمای استراتژیک جدیدی را برای آمریکا رقم بزند؟ واقعیت میدانی، برخلاف رؤیاهای شیرین ترامپ، گویای آن است که ایران نه‌تنها شکست نخورده، بلکه با تحمیل ۲.۳ میلیارد دلار خسارت، معادلات قدرت را در منطقه بازنویسی کرده است.

سرنگونی جنگنده F15E ۴ فروند — یک فروند بر فراز ایران، ۳فروند آتش خودی بر فراز کویت

سرنگونی جنگنده A10 یک فروند — در حین پشتیبانی نزدیک هوایی نجات خلبانان

آسیب جنگنده F35 لایتینگ یک فروند — توسط اصابت موشک زمین به هوای ایرانی

انهدام هواپیمای آواکس E3 یک فروند — مستقر در پایگاه هوایی امیرسلطان (عربستان)

انهدام سوخت‌رسان KC-135R ۲ فروند — در پایگاه شاهزاده سلطان

آسیب هواپیمای سوخت‌رسان ۶ فروند — یک فروند بر فراز عراق، ۵فروند در پایگاه امیرسلطان

سرنگونی پهپاد MQ-9 ۱۷ فروند — از ۲۸فوریه توسط سامانه پدافندی ایران

انهدام بلک‌هاوک HH-60 M یک فروند — در حمله پهپادی به کمپ ویکتوری

نابودی بلک‌هاوک HH-60 W ۲ فروند — در عملیات به‌اصطلاح نجات آمریکایی در ایران

انهدام هواپیمای MC-130 J ۲ فروند — در مأموریت به‌اصطلاح نجات در ایران

انهدام بالگرد AH-6 لیتل برد ۴ فروند — در مأموریت به‌اصطلاح نجات در ایران

انهدام بالگرد CH-47 F ۲ فروند — در حملات ایران به کمپ‌بوئینگ در کویت